

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522200550
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3522200550.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci rozvodu manželstva účastníkov: navrhovateľa: J. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom H. I. XXX/XX, XXX XX Q. J. Q. T., zastúpeného právnym zástupcom Mgr. Viliamom Parákom, advokátom, so sídlom X. XXXX/X, XXX XX Q. J. Q. T. a manželky navrhovateľa S. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom H. I. XXX/XX, XXX XX Q. J. Q. T., t.č. W. XX, XXX XX Q. J. Q. T., zastúpenej právnou zástupkyňou JUDr. Zuzanou Loffayovou, advokátkou, so sídlom U. T. XXX, XXX XX X., a úpravy pomerov na čas po rozvode k maloletým deťom Q. U., nar. XX.XX.XXXX, G. U., nar. XX.XX.XXXX, Q. U., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Mesto nad Váhom, so sídlom Hviezdoslavova 40, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/12/2022-105 zo dňa 12. apríla 2023 vo výrokoch II., III., IV., V. a VI.

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/12/2022-105 zo dňa 12. apríla 2023 v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI. a v závislom výroku VIII. p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/12/2022-105 zo dňa 12. apríla 2023 vo výrokoch I., VII. z o s t á v a n e d o t k n u t ý .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom okresného súdu podľa výroku I. bolo manželstvo účastníkov J. U., nar. XX.XX.XXXX a S. U., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v X., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu v X. vo zväzku Z., ročníka XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, rozvedené. Podľa výroku II. maloletá Q. U., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode zverila do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou Q. každý páry kalendárny víkend od piatka, od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka, do 07:30 hod..

Podľa výroku III. maloletý G. U., nar. XX.XX.XXXX a maloletá Q. U., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode zverili do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, začínajúcich a končiacich vždy v piatok o 16:00 hod. Obe deti súčasne budú v starostlivosti otca od piatka párneho kalendárneho týždňa do nasledujúceho piatka a v starostlivosti matky od piatka nepárneho kalendárneho týždňa do nasledujúceho piatka. Rodičia sú povinní odovzdať si maloleté deti v mieste bydliska matky. Podľa výroku IV. bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej Q. U., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 150,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode.

Podľa výroku V. bol otec zviazaný prispievať na výživu maloletého G. U., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 70,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode.

Podľa výroku VI. otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletej Q. U., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 70,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode.

Podľa výroku VII. obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Podľa výroku VIII. účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd v odsekoch 1., 2. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na návrh navrhovateľa a v odseku 3. odôvodnenia na vyjadrenie manželky k návrhu.

3. Okresný súd poukázal na uznesenie č.k. 4P/11/2022-24 zo dňa 08. marca 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/22/2022-39 zo dňa 03. mája 2022, podľa ktorého bola maloletá Q. U., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletou nebol upravený. Maloletého G. U., nar. XX.XX.XXXX a maloletú Q. U., nar. XX.XX.XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, začínajúcich a končiacich vždy piatok o 16:00 hod.. Obe deti súčasne budú v starostlivosti otca od piatka párneho kalendárneho týždňa do nasledujúceho piatka. Rodičia boli povinní odovzdať si maloleté deti v mieste bydliska matky. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej Q. sumou 150,- Eur mesačne, na výživu maloletého G. sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletej Q. sumou 50,- Eur, na všetky deti vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súčasne bolo nariadené výchovné opatrenie, ktorým okresný súd uložil obom rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu ambulantnou formou v Centre pre deti a rodiny J., pracovisko Q. J. Q. T., so sídlom X. XX, a to každý štvrtok od 15:00 hod do 16:00 hod. v období od 17.03.2022 do 16.06.2022 vrátane. Maloletým deťom Q. U., nar. XX.XX.XXXX, G. U., nar. XX.XX.XXXX a Q. U., nar. XX.XX.XXXX okresný súd uložil povinnosť zúčastniť sa sociálneho a iného odborného poradenstva v Centre pre deti a rodiny, J., pracovisko Q. J. Q. T., so sídlom X. XX, ambulantnou formou, a to každý štvrtok v párnom kalendárnom týždni v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. v období od 17.03.2022 do 16.06.2022 vrátane.

4. Okresný súd v odseku 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na Správu z Centra pre deti a rodiny J. zo dňa 30.06.2022, ktorá bola predložená na základe ukončeného výkonu ambulantného výchovného opatrenia nariadeného uznesením okresného súdu zo dňa 8. marca 2022. Podľa správy centra cieľ bol naplnený čiastočne, a to tým, že ako rodičom, tak aj maloletým deťom bol poskytnutý priestor na zdieľanie toho, čo momentálne všetci prežívajú. Čo sa týka súrodeneckých vzťahov, je tu prítomná vzájomná strata dôvery, a to najmä medzi maloletou Q. a maloletou Q.. Narušenie dobrých súrodeneckých vzťahov súvisí aj s nepriaznivou problematickou situáciou medzi rodičmi, vyplývajúcim konfliktom medzi maloletou Q. a otcom. Vzťah medzi Q. a G. je priaznivejší, lepší ako vzťah medzi Q. a Q.. Všetci traja súrodenci vyjadrovali potrebu medzi sebou cítiť rešpekt, prijatie, byť vypočutí, pochopení a viac si vzájomne pomáhať. Pri psychologickom poradenstve deti verbalizovali zlepšenie medzi ich vzájomnými súrodeneckými vzťahmi, kedy si vyjadrili i vzájomnú blízkosť, lásku. Na záver spolupráce však maloleté deti verbalizovali, že sú sklamané, že ich vzťahy sa nenapravili, vnímali chvíľkové zlepšenie, ktoré bolo len dočasné, no aktuálne sú opäť vzdialení a nedokážu si nájsť cestu k sebe. Podľa poradenských stretnutí bolo konštatované, že maloleté deti sú príliš zatiahnuté do konfliktov rodičov, do situácií, ktoré nie sú vhodné, aby riešili maloleté deti. Pre zdravý psychický vývin maloletých detí a pre ich bezpečné súrodenecké vzťahy je dôležité, aby neboli zaťahované do rodičovských sporov a neriešili problémy dospelých. Napriek narušeným rodinným vzťahom ich súrodenecké vzťahy sú založené na dobrom základe. Ďalej sa v správe z centra poukazuje na postup otca, ktorý mal iný smer, ako bol určený v ciele tohto centra, pretože do poradenstva prinášal opakovane dôkazy, ktorými poukazoval, že matka maloletých detí výchovu nezvláda a jeho cieľom je, aby všetky maloleté deti boli mu zverené do výchovy aj napriek tomu, že sociálny pracovník centra sa snažil vysvetliť, či si vie, v tejto momentálnej dobe narušeného vzťahu s dcérou Q. predstaviť, že by spolu mali žiť v jednom byte, nakoľko toto maloletá Q. výrazne odmieta. Matka výchovné problémy s maloletou Q. nevníma dramaticky ako otec a má s ňou dobrý vzťah.

5. Okresný súd poukázal na rozsah vykonaného dokazovania, výsluch navrhovateľa, výsluch manželky, na Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 14.09.2022, na potvrdenie o príjme navrhovateľa za obdobie od 07/2021 - 06/2022, podľa ktorého dosiahol čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1.317,02 Eur,

príjem manželky vo výške 700,- Eur mesačne, ktorá však na pojednávaní konanom dňa 02.11.2022 deklarovala svoj príjem vo výške 800,- Eur v čistom, na vypočutie maloletých detí, vyjadrenie kolízneho opatrovníka a za aplikácie ustanovení § 22, § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine rozhodol tak, ako vyjadril vo výrokovvej časti svojho rozsudku.

6. Okresný súd k výroku I., ktorým rozviedol manželstvo účastníkov, uviedol, že ich manželstvo neplní spoločenské funkcie. Dôvodom rozpadu manželstva bol manželov nový vzťah s inou ženou, kamarátkou manželky, ktorý trvá od roku 2017. K tomu vzťahu sa manžel manželke priznal až po troch rokoch jeho trvania. Rovnako sa manželke priznal k intímnych zážitkom s inými ženami počas manželstva. Od roku 2020, kedy manžel opustil spoločnú domácnosť, žije spoločne s novou partnerkou. Ani jeden z manželov nemal záujem naďalej zotrvať v manželskom zväzku, ktorý sa považuje len za zväzok formálny. Každý z manželov má vlastnú domácnosť, manželia spoločne nehospodária. Manželka má toho času tiež novú známosť. Rozvod manželstva nebol ani v rozpore so záujmami maloletých detí, preto návrhu navrhovateľa vyhovel a manželstvo rodičov rozviedol.

7. Okresný súd uviedol, že s konaním o rozvod manželstva bolo spojené aj konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

8. Okresný súd mal preukázané, že po tom, ako otec opustil spoločnú domácnosť začiatkom roka 2020, matka zostala bývať s maloletými deťmi v pôvodnej domácnosti manželov a otec odišiel k novej partnerke. Matka po odchode otca ťažko zvládala náročnú životnú situáciu. Vzťahy medzi rodičmi boli konfliktné. Maloleté deti boli zaťahované do konfliktu rodičov a riešili aj nevhodné situácie, napr. maloletí videli a čítali materiály intímneho charakteru týkajúce sa matky, jej komunikáciu na sociálnych sieťach, ktorou si matka dojednávala stretnutia s mužmi aj v domácnosti a podobne. K zhoršeniu vzťahov v rodine došlo tiež po konflikte medzi maloletou Q. a otcom, ktorý sa odohral na Silvestra 2022. Po tomto maloletá Q. stratila dôveru k otcovi, otca odmietala a čo sa týkalo súrodeneckých vzťahov, strata vzájomnej dôvery medzi dvojčikami (maloletou Q., maloletým G.) a maloletou Q. vyplývala najmä z konfliktu medzi maloletou Q. a otcom.

9. Okresný súd poukázal na rozsudok č.k. 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, keď sa rodičia dohodli na úprave pomerov k maloletým deťom na čas do rozvodu tak, že maloletá Q. U., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou Q. každý páry kalendárny víkend od piatka od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 07:30 hod. s tým, že v domácnosti otca sa počas pobytu maloletej Q. nesmie zdržiavať priateľka otca X. T.. Maloletý G. a maloletá Q., nar. XX.XX.XXXX boli zverení do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch. Súčasne sa rodičia dohodli na vyživovacej povinnosti otca k maloletej Q. vo výške 150,- Eur mesačne a k maloletému G. a Q. na každého po 70,- Eur mesačne.

10. Napriek schválenej rodičovskej dohode o úprave pomerov k maloletým deťom do rozvodu otec žiadal na čas po rozvode zveriť maloletú Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že výživné nebude určené a dvojčiky maloletého G. a Q. žiadal zveriť do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal vyživovacou povinnosťou k maloletým deťom vo výške určenej súdom, pričom stretávanie maloletého G. a maloletej Q. s matkou upraviť nežiadal. Matka ohľadne úpravy pomerov k maloletým deťom žiadala, aby súd prevzal súdom schválenú rodičovskú dohodu s tým, že stretávanie otca s maloletou Q. nebude upravené. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd prevzal úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom v zmysle schválenej rodičovskej dohody.

11. Okresný súd uviedol, že pokiaľ išlo o starostlivosť o maloletú Q., tak od odchodu otca zo spoločnej domácnosti zostala bývať v domácnosti matky, bola uznesením okresného súdu zo dňa 08.03.2022 a rozsudkom okresného súdu zo dňa 13.01.2023 zverená do osobnej starostlivosti matky, s matkou si maloletá Q. rozumie lepšie ako s otcom, a preto okresný súd rozhodol o zverení maloletej Q. do osobnej starostlivosti matky s právom otca sa stretávať s maloletou Q. každý páry kalendárny víkend od piatka od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 07:30 hod.. Z dôvodu, že u maloletej Q. boli potvrdené výchovné problémy, bolo potrebné maloletú Q. dočasne odňať zo starostlivosti rodičov a uznesením č.k. 11P/12/2022-87 zo dňa 12. apríla 2023 - neodkladným opatrením súdu bolo rozhodnuté o jej umiestnení do diagnostického centra za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Z odôvodnenia tohto uznesenia

vyplývalo, že maloletá Q. žije svoj vlastný život dospelých ženy, víkendy a väčšinu času v týždni trávi v domácnosti svojej priateľky v W., ktorá má na maloletú dosah. V konaní bolo preukázané, že matka svoju dcéru kryje, či už v požívaní alkoholu, v neskorých príchodoch domov, maloletá Q. nerešpektuje ani jedného z rodičov, ani jeden z rodičov nemá na ňu výchovný vplyv. Ďalej sa v odôvodnení tohto uznesenia okresného súdu uvádza, že pre mladších súrodencov jej správanie nie je dobrým vzorom, správa sa nezodpovedne, reaguje psychicky neprimerane, vyhráža sa pred maloletou Q. o fyzickom ublížení sebe alebo otcovi. V zmysle týchto záverov okresný súd preto rozhodol o jej umiestnení do diagnostického zariadenia.

12. Pokiaľ ide o maloletého G. a maloletú Q., okresný súd na čas po rozvode ich zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch. Okresný súd uviedol, že striedavá starostlivosť v takom rozsahu, ako bola určená už rozhodnutím zo dňa 08.03.2022, sa realizuje, i keď ako matka uvádzala, keďže rešpektovala vôľu detí, koľko času chceli tráviť s ktorým rodičom, sa stávalo, že maloleté deti zostali u otca aj v čase, kedy mali byť v zmysle rozhodnutia s matkou. Okresný súd zdôraznil, že je potrebné, aby otec rešpektoval súdne rozhodnutie a aby si uvedomil dôležitú úlohu matky pri výchove detí. Je pravdou, že matka je vo výchove benevolentnejšia a otec prísnejší. Presvedčenie otca, že matka nezvláda výchovu maloletých detí, a to maloletého G. a maloletej Q. v čase rozhodovania okresného súdu, nebolo preukázané. Rozpad manželstva zvládala ťažko, avšak aktuálne má nový vzťah, je riadne zamestnaná. Maloletý G. a maloletá Q. (poznámka krajského súdu - správne malo byť uvedené maloletá Q.) pri pohovore sa vyjadrili, že by chceli byť zverení do osobnej starostlivosti otca a s matkou by sa chceli stretávať. Vo vzťahu k matke sú kritickí, najmä v súvislosti s tým, že matka kryje v určitých situáciách maloletú Q. a že spolu s maloletou Q. sa nezdrží pred nimi nadávok a komentárov na otca a jeho priateľku ako aj, že s otcom a jeho priateľkou chodia častejšie na výlety, rozumejú si. I napriek uvedenému okresný súd mal za to, že to nie sú dôvody, ktoré by bránili zvereniu maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Výchovné problémy s maloletou Q., ktoré matka nezvládala a narušený vzťah maloletej Q. s otcom, nie sú iba dôsledkom príkazov a zákazov zo strany otca, keďže je to dôsledok pochybenia obidvoch rodičov vo výchove maloletej Q. a otcom spôsobeného rozpadu rodiny. Podľa okresného súdu nie je v záujme maloletých detí zverenie do výlučnej starostlivosti otca najmä, i keď po úprave práv a povinností rodičov na čas do rozvodu, t.j. dňa 13.01.2023, sa rodičia dohodli na úprave práv a povinností a odvtedy nedošlo k zmene pomerov.

13. Pri určení výživného okresný súd prihliadol na odôvodnené výdavky maloletých detí, príjmy a výdavky obidvoch rodičov. Matka žiadala, aby súd zaviazal otca vyživovacou povinnosťou k maloletej Q. vo výške 150,- Eur mesačne, k maloletému G. a maloletej Q. vo výške po 70,- Eur mesačne. Otec žiadal zveriť do jeho osobnej starostlivosti maloletého G. a maloletú Q. a matku zaviazat' vyživovacou povinnosťou podľa úvahy súdu a pri zverení maloletej Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov výživné neurčovať.

14. Okresný súd uviedol, že pokiaľ rozhodol o zverení maloletej Q. do osobnej starostlivosti matky, tak rozhodol o vyživovacej povinnosti otca k maloletej Q. vo výške 150,- Eur mesačne. Maloletého G. a maloletú Q. (poznámka krajského súdu - správne malo byť uvedené maloletú Q.) zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných intervaloch, pričom otca zaviazal na výživu maloletého G. a maloletej Q. sumou po 70,- Eur mesačne. Ďalej okresný súd uviedol, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

15. Okresný súd konštatoval, že každý z rodičov aktuálne vedie samostatnú domácnosť. Matka žije s tromi maloletými deťmi v trojizbovom byte, ktorý je v spoluvlastníctve rodičov. Dosahuje čistý mesačný príjem približne cca 800,- Eur, výživné na tri maloleté deti 250,- Eur, prídavky na tri deti 180,- Eur, spolu príjem v domácnosti matky 1.230,- Eur mesačne. Medzi výdavky matky patrí mobil matky a maloletej Q. 70,- Eur (vrátane zariadenia), hypotekárny úver 50,- Eur (polovica z úveru), poplatok za odpady 8,75 Eur (105,- Eur za matku, maloletú Q. a jedno z dvojčiek), mobily G. a Q. 28,- Eur (2 x 14,00 Eur), životná poisťka matky 17,- Eur, poisťka pre dcéru 8,70 Eur (26,- Eur/kvartál), strava 400,- Eur (matka + Q. + polovica mesiaca dvojčky), drogéria + kozmetika 50,- Eur, lieky 10,- Eur, maloleté Q. školské potreby 30,- Eur (vrátane nákupu na začiatku školského roku, ISIC, zdravotný preukaz), spolu bežné výdavky 672,45 Eur. Mimoriadne výdavky: plánované okuliare pre Q. (300,- Eur), sporenie na stužkovú (10,- Eur mesačne), školské výlety + exkurzie.

16. Okresný súd uviedol, že otec žije s maloletým G. a maloletou Q. a s novou partnerkou v prenajatom byte. Dosahuje čistý mesačný príjem cca 1.317,12 Eur vrátane daňového bonusu 110,- Eur, príjem partnerky z brigády predstavuje cca 500,- až 700,- Eur mesačne. Príjem v domácnosti otca spolu 1.917,12 Eur. Mesačné výdavky otca predstavujú: 250,- Eur - výživné na tri deti, mobil otca 36,- Eur, hypotéka 50,- Eur, poplatok za smeti 8,- Eur, strava 500,- Eur, kozmetika + drogeria 50,- Eur, lieky 10,- Eur, školské potreby dvojčičky 20,- Eur + 20,- Eur, benzín 100,- Eur, nájom 430,- Eur, multisport karta pre dvojčičky 37,- Eur, rybársky lístok 2,- Eur, spolu bežné výdavky 1.513,- Eur. Mimoriadne výdavky 120,- Eur zubár august maloletého G..

17. Keďže príjem otca je vo výške 1.317,12 Eur mesačne, t.j. v porovnaní s príjmom matky vo výške 800,- Eur mesačne podstatne vyšší, okresný súd otca zaviazal k vyživovacej povinnosti sumou 150,- Eur mesačne na maloletú Q., ktorú zveril do starostlivosti matky. Táto suma zodpovedá základným potrebám maloletej Q. a na uvedenej výške výživného sa rodičia dohodli v rámci rodičovskej dohody v januári 2023. Okresný súd poukázal na podstatný rozdiel v príjmoch oboch rodičov, preto zaviazal otca prispievať na výživu maloletého G. sumou 70,- Eur mesačne a na výživu maloletej Q. sumou 70,- Eur mesačne. Celkový príjem v domácnosti matky spolu s určeným výživným a prídavkami na deti, kde žijú 4 osoby, predstavuje sumu 1.230,- Eur mesačne a celkový príjem v domácnosti otca, po odpočítaní súdom určeného výživného spolu s príjmom jeho partnerky, ktorá sa podieľa na nákladoch v domácnosti, kde žijú 4 osoby, predstavuje spolu sumu 1.667,12 Eur mesačne, čo je stále vyššia životná úroveň v domácnosti otca.

18. Okresný súd o trovách súdneho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP.

19. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne, a to proti výroku II. v časti, v ktorej je upravený styk otca s maloletou Q., a to každý páry kalendárny víkend od piatka od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 07:30 hod.. Matka v odvolaní poukázala na konanie pod sp.zn. 4P/11/2022, v ktorom bola uzavretá rodičovská dohoda ako aj na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín, ktorý sa vysporiadal s odvolaním otca proti vydanému neodkladnému opatreniu, v ktorom sa konštatuje, že podľa súdu bolo osvedčené, že vzťah otca k maloletej Q. bol vážne narušený, pričom maloletá odmieta otca kontaktovať a stretávať sa s ním ako aj, že vzťahy medzi rodičmi sú problematické, konfliktné, čo sa v poslednom čase zhoršuje. V tomto uznesení k maloletej Q. a G. odvolací súd uviedol, že majú dobrý vzťah s otcom, a toho skôr preferujú, avšak z ich výpovedí bolo zrejmé, že sú do určitej miery pod negatívnym vplyvom otca, pokiaľ ide o ich postoj k matke, čo je nežiaduca situácia pre zdravý vývoj oboch detí. Rodičia a ich deti mali v konaní sp.zn. 4P/11/2022 uložené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sedeniam v Centre pre deti a rodiny J., pracovisko Q. J. Q. T., ktoré všetci absolvovali. Zo sedenia bola vypracovaná Správa zo dňa 30.06.2022, z ktorej vyplýva, že nielen maloletá Q., ale ani otec žiadne dohody nerešpektuje. Tlak otca na deti sa stupňuje, keď otec výslovné hucká deti proti matke, na staršiu dcéru podáva nezmyselné trestné oznámenia, voláva do školy, prípadne do práce dcéry Q., kde ju ohovára, rozpráva, že kradne, a podobne. Akú reakciu otec očakáva od 17-ročnej dcéry, keď neustále jej ubližuje, osočuje ju, len preto, že sa mu nechce podriaďovať a tiež pre jej priznanú sexuálnu orientáciu. Neustále prezentuje, že dcéra má problém s drogami, pričom Q. bola na testoch už celkom trikrát a zakaždým mala negatívne výsledky. Maloletá Q. sa aj napriek nesúhlasu podvolila a k otcovi dobrovoľne išla. Stretnutie dopadlo tak, že otec Q. vyhodil z bytu a povedal, že ju viac nechce vidieť. Na najbližšom pojednávaní navrhol jej umiestnenie do diagnostického centra ako pomstu za to, že za ním maloletá Q. nechce ísť a že priznala svoju lesbickú orientáciu. Otcovi nejde o najlepší záujem jeho dcéry. Matka uviedla, že maloletá Q. má 17 rokov a blíži sa k veku plnoletosti. Cieľom otca je ukázať maloletej Q. moc a nadvládu, čo u nej vyvoláva presne opačné reakcie. Otec tvrdil, že keď bude u neho maloletá Q., ukáže, ako má vyzeráť výchova. Na druhej strane matka nesúhlasila s umiestnením Q. do diagnostického centra, a to z dôvodu, že nemá s ňou žiaden výrazný výchovný problém. V ďalšej časti odvolania matka maloletej Q. uvádzala tvrdenia ohľadne nariadenia výchovného opatrenia, a to umiestnenia Q. do diagnostického zariadenia. Matka uviedla, že maloletá Q. je vo veku blízkom dospelosti a vo výpovediach zdôvodnila, prečo sa odmieta stretávať s otcom. Podľa matky je dlhodobo narušený vzťah otca s dcérou, a preto nevidí dôvod, aby bola dcéra Q. nútená stretávať sa so svojim otcom, ktorý jej doposiaľ výrazne ubližoval. Mala za to, že nútiť maloletú 17-ročnú Q. k styku s otcom nie je v jej najlepšom záujme a navrhla, aby odvolací súd výrok rozsudku okresného súdu v časti úpravy styku otca s maloletou Q. zrušil a styk otca s maloletou neupravoval.

20. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom právneho zástupcu, a to proti výrokom III., IV., V. a VI.. Výrok rozsudku okresného súdu I., II., VII. a VIII. odvolaním nenamietal. Otec nesúhlasil so zverením maloletého G. a maloletej Q. do striedavej starostlivosti, ale žiadal do jeho osobnej starostlivosti. Obaja maloletí vyjadrili želanie, že chcú žiť a bývať s otcom, vyjadrili sa tak pred okresným súdom ako aj pred kolíznym opatrovníkom. Okresný súd vyjadrenia maloletých, hoci ide o 13-ročné osoby, nezobral do úvahy. Podľa otca maloletých detí matka nezvláda výchovu maloletej Q. ako aj maloletého G. a Q.. Uvedené sa prejavuje tým, že obaja maloletí G. a Q. odmietajú chodiť k matke v čase určenom súdom, nemajú u nej záľuby, neučí sa s nimi, celé prázdniny maloletých nikde nezobrala a obaja maloletí utekajú k otcovi. Vzťah oboch maloletých je k partnerke otca výborný, pozitívny, v jej domácnosti sú obaja maloletí šťastní a bez stresov. Za sedem mesiacov späť od rozhodnutia okresného súdu maloletí G. a Q. trávili u otca 148 dní a u matky len 58 dní. Podľa otca už z uvedeného je zrejmé, že striedavá starostlivosť v reálnom stave nefunguje, víkendy, kedy majú byť maloletí u matky, sú častokrát u otca, pretože si nemohla vymeniť v práci víkend aj napriek tomu, že uvedené mala nariadené súdom a táto situácia sa niekoľkokrát opakovala. Napriek želaniu oboch maloletých detí žiť s otcom a nedostatkom vo výchove zo strany matky uvedené okresný súd neakceptoval, rozhodol o striedavej starostlivosti a na druhej strane neuviedol dôvody, pre ktoré by nemali byť zverené do osobnej starostlivosti otca, čo by bolo v záujme oboch maloletých detí. Otec uviedol, že obaja maloletí pred kolíznym opatrovníkom uviedli, že chodievajú v meste iba do krčmy na jedno ihrisko a hovorili aj o tom, ako matka holduje alkoholu, deťom nekupuje veci, ktoré potrebujú na oblečenie. Maloletí uviedli, že matka strieda partnerov, odchádza z domu v čase, keď sú obaja maloletí u nej a títo zostávajú doma sami. Napriek existencii týchto výpovedí pred kolíznym opatrovníkom tento tieto nahrávky súdu nesprístupnil.

21. S určením výživného na maloletú Q. a maloletú Q. a G. otec nesúhlasil. Čistý mesačný príjem otca v sume 1.317,12 Eur, ktorý ustálil okresný súd, nezodpovedá čistému príjmu otca. Z potvrdenia o príjme otca ku dňu 13.04.2023 od zamestnávateľa Vertiv Slovakia, a.s. vyplýva, že jeho čistý príjem za obdobie 04/2022 - 03/2023 je 1.135,33 Eur, čo je o 200,- Eur nižšia suma, ako vychádzal okresný súd pri rozhodovaní. Pri mesačných výdavkoch otca okresný súd pochybil, ak do výdavkov nezahrnul sumu 196,- Eur, ktorú platí za byt na H. XX, ktorý užíva matka s maloletými deťmi. Táto suma sa skladá z poplatkov za SIPO 221,- Eur, električka 37,- Eur, plyn 5,- Eur, káblovka 15,- Eur, internet 15,- Eur, hypotéka 100,- Eur. Príjem nedosahoval sumu 1.317,12 Eur, ale sumu 1.135,33 Eur a mesačné nevyhnutné výdavky sú znížené o sumu 196,- Eur. Porovnanie príjmov v odseku 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku je nesprávne, pretože pri zohľadnení týchto súm, a to čistého mesačného príjmu a výdavkov 196,- Eur na strane otca by malo ísť o pomer 1.135,33 Eur : 981,79 Eur, teda rozdiel príjmov by činil sumu 153,54 Eur. Na strane otca maloletých detí nebola zohľadnená skutočnosť, že od operačného zákroku dňa 04.12.2022 NsP Piešťany ochorel na akútnu hepatitídu C, u ktorej je pravidelné užívanie liekov ako aj stravy finančne nákladnejšie. S liečbou hepatitídy C má otec mesačné náklady na lieky 57,- Eur, na stravu 50,- Eur, náklady s vyšetreniami 20,- Eur na cestovné, t.j. od januára 2023 zvýšené náklady na liečbu tohto ochorenia cca 130,- Eur mesačne. Otec maloletých detí navrhol dokazovanie, pretože maloletá Q. dňom 17.05.2023 prerušila štúdium na Strednej škole obchodu a služieb Q. J. Q. T., ako vyplýva z Rozhodnutia riaditeľky školy zo dňa 16.05.2023 číslo: SOŠOaS/2023/153-2. Pri určení výživného podľa otca je dôležité to, že toho času maloletá Q. sa nezdržuje u matky, nebýva a nežije s ňou. Z rovnakých dôvodov otec maloletých detí namietal aj výživné vo výške 70,- Eur mesačne tak na maloletého G. ako aj na maloletú Q.. Podľa otca maloletých detí nebolo vykonané dokazovanie pre striedavú starostlivosť a pre určenie výživného, navyiac, ak podľa otca maloletých detí striedavá starostlivosť v praxi a v reálnom živote nefunguje, t.j. neprebíha v týždenných intervaloch. Podľa otca maloletých detí Q. a G., za tohto stavu nie je dôvod, aby prispieval na ich výživu výživným vo výške 70,- Eur na každé dieťa.

22. K odvolaniu matky sa vyjadril otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Odvolanie matky voči výroku II. rozsudku okresného súdu považoval za nedôvodné a účelové. Nesúhlasil s tvrdením, že by dvojčičky maloletá Q. a G. boli zmanipulované a pod negatívnym vplyvom otca. Namietal, že by ako otec podával trestné oznámenie na Q., namietal, že by niekedy volal do práce, kde Q. brigádovala s tým, že kradne. Namietal, že sa nevyhrážal Q. kvôli sexuálnej orientácii a skutočnosť, že maloletá Q. má problém s ľahkými drogami, bola preukázaná na súde rovnako ako aj, že užíva alkohol, má doma cigarety, žuvací tabak. Popiera tvrdenia maloletej Q. o tom, že by ju mal napadnúť, čo bolo vyvrátené dvojčičkami maloletým G. a Q., ktorí boli očitými svedkami incidentu. Pokiaľ bolo navrhnuté z jeho strany, aby maloletá Q. bola umiestnená do diagnostického centra, toto považoval za najlepšiu možnosť a

výchovné opatrenie bolo odsúhlasené tak kolíznym opatrovníkom ako aj matkou. Maloletá Q. utekala z domu, matke sa vyhrážala, t.j. situáciu nezvládala ani matka maloletej. I napriek uvedenému matka ju zakrývala a podporovala v klamstvách. Na matku bolo podané trestné oznámenie na polícii kvôli tomu, že odfotovala dcéru Q. v spodnom prádle a jej fotografiu prezentovala na aplikácii Badoo ako svoju vlastnú postavu z dôvodu zoznamovania sa a zháňania mužov na sex. Situáciu s dcérou Q. nespôsobil otec, ako to uvádza matka. Na umiestnenie maloletej Q. do diagnostického centra podľa názoru otca nebolo treba psychologický posudok. To, že maloletá Q. nerešpektuje nikoho, má na tom veľký podiel právna zástupkyňa matky, ktorá sľúbila maloletej Q., že ju zachráni pred diagnostickým centrom. Otec poukázal na výpoveď starej matky maloletej Q. D. U., ktorá dňa 16.05.2023 pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že sa jej Q. priateľka Y. vyhrážala, že zabije ju aj jej syna J. U.. Maloletá Q. je pod maximálnym vplyvom a je zmanipulovaná priateľkou Y., čo je podľa otca jej hlavný problém. Otec v odvolaní poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne o zrušení diagnostického centra pre maloletú Q. s tým, že podľa jeho názoru odvolací súd uprednostnil klamstvo pred pravdou. Otec uviedol, že maloletá Q. je nezvestná.

23. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne v podaní zo dňa 30.6.2023 (č.l. 185 až 186 spisu). Primárne poukázala na to, že krátko pred rozvodovým konaním bolo ukončené súdne konanie pod sp.zn. 4P/11/2022, v ktorom bola uzavretá rodičovská dohoda, ktorú v podstate napadnutým rozsudkom okresný súd rešpektoval. Čo sa týka zverenia dvojčiek do striedavej starostlivosti, na tomto zverení matka maloletých trvala napriek prejavu vôle maloletých, ktorá bola výrazne ovplyvnená otcom. Ani v konaní sp.zn. 4P/11/2022 súd a ani kolízny opatrovník nezistili vo výchove, v prístupe či v domácnosti matky nedostatky matky, pre ktoré by mali byť deti zverené do osobnej starostlivosti otca, a nie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Striedavá starostlivosť funguje a rozhodne by fungovala lepšie, keby otec rešpektoval rodičovskú dohodu, ktorú uzavrel a nebral by aj proti vôli matky a dokonca aj bez jej vedomia deti v jej týždni z jej domácnosti. Otázny je tiež prístup otca k výchove maloletých detí, že ak matka niečo dieťaťu nekúpi, nakoľko má na to dôvody, prikáže dieťaťu, aby prišlo za ním a že on mu to kúpi. Aj vzhľadom k takejto výchove navrhla potvrdiť rozhodnutie okresného súdu o zverení maloletého G. a Q. do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Matka maloletých detí uviedla, že po rozvode manželstva sa situácia upokojila a dvojičky, maloletá Q. a maloletý G. sú v riadnych týždenných intervaloch u matky aj u otca. Deti sú spokojné, sú rady, že sa situácia upokojila, matka sa o deti riadne stará, popritom chodí do práce, doma varí, perie, žehlí, upratuje a venuje sa deťom. Skôr je to otec, ktorý svojou manipulatívnou výchovou neprispieva k riadnej výchove detí. Deti začali mať problém v škole, keďže sa správajú arogantne, povýšenecky, v ktorom správaní ich podporuje otec. Keď je matka s deťmi sama, povedia jej, ako ju ľúbia a že chcú byť aj s ňou, ale toto si nesmú dovoliť povedať pred ich otcom. S výživným a jeho výškou sa okresný súd riadne vysporiadal, 150,- Eur výživné na maloletú Q. považuje za primerané jej veku a potrebám, u dvojčiek maloletého G. a maloletej Q. výživné 70,- Eur je správne uvedené a vyjadrené, pričom bolo vychádzané z toho, že otec dosahuje výrazne vyšší príjem ako matka a v podstate s takýmto výživným súhlasil, keď uzavrel rodičovskú dohodu. Otec vo svojom odvolaní zabudol uviesť, že dvojičkám napriek ich zvereniu do striedavej osobnej starostlivosti matka platila obedy v škole a platila všetkým deťom mobily, ak otec niečo kúpil, tak vždy polovicu z nákupu žiadal od matky, ktorú polovicu nákladov matka riadne uhradila. Aj matka platila deťom náklady spojené s návštevami lekárov, zubárov. V napadnutých výrokových častiach odvolaními otca žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť.

24. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky sa vyjadrila matka v podaní zo dňa 1.8.2023. Matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne uviedla, že maloleté deti si otec brával od matky kedykoľvek aj bez jej vedomia, keď mali byť týždeň u matky. Tvrdenie otca, že maloletá Q. má problém s ľahkými drogami, čo malo byť preukázané na súde, je klamstvo, pretože maloletá Q. bola na podnet otca trikrát podrobená testom na drogy a vždy s negatívnym výsledkom. Je pravdou, že maloletá Q. fajčí a občasne si dá alkohol s kamarátmi, avšak nikdy nebola opitá, nebola priestupkovo ani inak riešená pre alkohol alebo drogy. Ide o očierňovanie zo strany otca jeho dcéry. S umiestnením Q. v diagnostickom ústave sa už vysporiadal Krajský súd v Trenčíne, ktorý zrušil uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia. Otec si odfotoval Q. denník, ktorý používal všade, kde sa dalo a chcel ho použiť aj na súde, čo mu bolo zamietnuté, keďže ho získal bez súhlasu dcéry, čím narušil jej súkromie. Matka je normálna pracujúca žena, ktorá sa riadne stará o deti, prácu a domácnosť. Je k deťom miernejšia ako ich otec, to z nej nerobí zlého rodiča, ale rozhodne za situáciu, ktorá bola medzi rodičmi a deťmi, nemôže ona. Bol to otec, ktorý si našiel známosť a opustil matku s tromi deťmi. Maloletá Q. nie je nezvestná. Chce ale žiť v R. a so súhlasom matky si ju vzala na starosť plnoletá osoba, pani J. T., ktorá jej zabezpečila ubytovanie a vykonáva nad ňou dohľad. Q. chce od septembra 2023 nastúpiť v Prahe na

strednú školu, o čom bol aj informovaný kolízny opatrovník. Q. chodíva každý druhý víkend za mamou domov. Otec sa v R. mal vyjadriť tak, že dá dcére pokoj a nechce sa s ňou už kontaktovať, výživné na dcéru Q. matke ani Q. neposiela.

25. Kolízny opatrovník v podaní zo dňa 28.07.2023 uviedol, že z dôvodu aktuálnej situácie v rodine navrhuje pred rozhodnutím krajského súdu o odvolaní nariadiť pojednávanie.

26. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe podaného odvolania rodičmi maloletých detí preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65, § 66 CMP, ak išlo o odvolania podané oprávnenými osobami a v zákonnej lehote a za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP postupom bez nariadenia pojednávania, pretože neboli splnené podmienky k tomu, aby len na nariadenom pojednávaní bolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem a za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch II., III., IV., V., VI. a v závislom výroku VIII. o trovách prvoinštančného konania potvrdený ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a vo výrokoch I., VII. nenapadnutý odvolaním zostal nedotknutý. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

27. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie matky a otca maloletých detí bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/59/2023-202 zo dňa 13.10.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 26.10.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

28. Krajský súd považuje za potrebné primárne uviesť, že pokiaľ išlo o odvolanie otca maloletých detí a v ňom tvrdené skutočnosti, doložené listiny, následné podania rodičov maloletých detí v štádiu po rozhodnutí okresným súdom, tak na rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho v zmysle podaných odvolaní nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam, podkladom, nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín. Odvolatelia nevzniesli žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene ich písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2023 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 218/2009, sp.zn. 3Cdo 51/2011, sp.zn. 3Cdo 186/2012, sp.zn. 7Cdo 56/2011).

29. Krajský súd za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie matky a otca maloletých detí proti rozsudku okresného súdu.

30. Matka odvolaním datovaným 8.6.2023 (č.l. 158 až 160 spisu) namietala výrok II. rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej otec je oprávnený sa sťaťkať s maloletou Q. každý páryny kalendárny víkend od piatka od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 07:30 hod.. Uvádzala, že medzi otcom a maloletou Q. ide o dlhodobu narušenú vzťah, pre ktorý nevidí dôvod, aby bola dcéra - maloletá Q. nútená stretávať sa so svojím otcom, ktorý jej podľa vyjadrenia v odvolaní výrazne ubližoval. V odvolaní matka poukázala aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/37/2023-143 zo dňa 2. júna 2023, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu č.k. 11P/12/2022-87 zo dňa 12. apríla 2023, ktorým na návrh otca maloletej Q. bola odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a umiestnená do Diagnostického centra, so sídlom Y. XX, XXX XX S. S., a to po dobu troch mesiacov. Matka maloletej Q. uviedla, že v júli 2023 dosiahla 17 rokov, t.j. blíži sa k veku plnoletosti, v ktorom veku jasne formulovala svoje pocity, vzťah k otcovi, k matke a zdôvodnila, prečo sa odmieta stretávať s otcom.

31. Otec maloletej Q. vo vyjadrení, a to v podaní zo dňa 26.06.2023 uviedol, že odvolanie matky je nedôvodné a účelové, z čoho je zrejmé, že akceptoval rozhodnutie okresného súdu, podľa ktorého je ako otec oprávnený sťaťkať sa maloletou Q. v čase určenom okresným súdom vo výroku II. rozsudku.

32. K odvolaniu matky krajský súd uvádza, že tomuto nebolo možné vyhovieť. Z konania, dokazovania, ktoré sa uskutočnilo pred okresným súdom, bolo zrejmé, že medzi otcom a maloletou Q. dochádzalo ku konfliktom, rozporom, pre ktoré maloletá Q. odmietla akokoľvek komunikovať s otcom, jej vzťah k otcovi je problematický, nemá k nemu žiadnu dôveru. Na základe vylúchu maloletej Q. pred okresným súdom

okresný súd poukázal na to, že maloletá Q. rezignovala na obnovení vzťahu s otcom, nechce sa s ním stretávať, pretože jej zasiahol do súkromných vecí. Krajský súd v zhode so záverom a rozhodnutím okresného súdu v napadnutom výroku II. rozsudku okresného súdu konštatuje, že i napriek narušeniu vzťahu medzi maloletou Q. a otcom, ich intenzita neopodstatňuje to, aby došlo k strate vplyvu otca na maloletú Q., a to i napriek tomu, že sa vekom 17 rokov približuje k veku dospelosti. Podľa názoru krajského súdu bolo potrebné ponechať výrokom II. napadnutého rozsudku okresného súdu oprávnenie otca stýkať sa s maloletou Q., aby bol pri výkone rodičovských práv zachovaný vplyv otca, a to s ohľadom aj k celkovej situácii v rodine, resp. pôsobenie otca pri konaní a správaní maloletej. Oprávnenie otca stýkať sa s maloletou Q. je rešpektovaním aj Článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa, keď z odseku 1. tohto článku vyplýva zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a pri ich starostlivosti zohľadňujú záujem dieťaťa. Aj s prihliadnutím k Článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa rodič nemôže rezignovať na svoje práva a povinnosti. Krajský súd zdôrazňuje, že rodič má hľadať cestu a spôsoby, ako vzťah s dieťaťom udržať a hľadať spôsoby komunikácie. Krajský súd poukazuje aj na Čl. 41 odsek (4) prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Aj v zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Odvolaniu matky do časti výroku II. rozsudku okresného súdu vzhľadom aj k uvedenému zo strany krajského súdu nebolo možné vyhovieť, a to ani v zmysle § 25 ods. 2 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že pri rozvoze manželstva účastníkov, k čomu došlo výrokom I. rozsudku okresného súdu nenapadnutého odvolaním, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak matka maloletej Q. v napadnutom výroku II. v časti tohto výroku rozsudku okresného súdu navrhla styk otca s maloletou Q. neupravovať, tak takýto návrh bol v rozpore s ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine za stavu, že nebol tu výslovne prejavovaný súhlas otca a matky maloletej Q., resp. ich žiadosť neupraviť styk otca s maloletou Q., ktorá bola zverená do osobnej starostlivosti matky.

33. Podstatou odvolania otca maloletých detí bolo namietanie výrokov III., IV., V. a VI. rozsudku okresného súdu, keďže nesúhlasil so zverením maloletých detí, a to dvojčiek G. a Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a žiadal, aby boli zverené do jeho výlučnej osobnej starostlivosti. V odvolaní žiadal akceptovať názor oboch maloletých detí, ktoré vyjadrili želanie žiť a bývať s otcom a matku navštevovať. Poukázal na vek maloletého G. a maloletej Q., keď ide o 13-ročné deti, vyjadrenie ktorých okresný súd nezobral do úvahy. Otec namietal, že matka nezvláda výchovu maloletej Q. ako aj maloletého G. a Q., uviedol, že striedavá starostlivosť nefunguje, keďže maloletí G. a Q. trávajú u otca viac dní oproti času stráveného u matky. Otec maloletých detí odvolaním namietal aj výživné 150,- Eur mesačne na maloletú Q. a na maloletého G. a maloletú Q. po 70,- Eur mesačne každému, ak jeho čistý mesačný príjem nie je, ako ustálil okresný súd, 1.317,12 Eur, ale 1.135,33 Eur, pričom neboli zohľadnené ani výdavky otca v sume 196,- Eur, ktorú platí za byt, ktorý užíva matka s maloletými deťmi, a to mesačne, jeho zdravotný stav, náklady na lieky ako aj, že maloletá Q. dňom 17.05.2023 prerušila štúdium na Strednej škole obchodu a služieb, ulica R. XXXX/XX, Q. J. Q. T. v zmysle Rozhodnutia riaditeľky školy zo dňa 16.05.2023. Otec maloletých detí v odvolaní namietal, že sa nevychádzalo z aktuálnych skutočností, resp. sa vychádzalo z nesprávnych faktov, preto žiadal v napadnutých výrokoch rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ani tieto odvolacie dôvody otca neboli zo strany krajského súdu vyhodnotené ako opodstatnené.

34. Otec maloletých detí v odvolaní apeloval na nimi vyjadrený názor a vek 13 rokov dvojčiek maloletého G. a Q.. Okresný súd v odseku 15., 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na vyjadrenie maloletého G., maloletej Q., ktorí uviedli dôvody, pre ktoré by radšej išli bývať k otcovi a s mamou sa stretávať. Na jednej strane podľa názoru krajského súdu vzhľadom aj k vyjadreniu maloletých je tu Článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa, z ktorého vyplýva, že sa dieťaťu zabezpečuje formulovať svoje vlastné názory, slobodne sa vyjadrovať v záležitostiach, ktoré sa ho týkajú a týmto názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni, avšak popri tomto má svoju váhu a dôležitosť to, aby pre komplexný vývoj dieťaťa tu bol prítomný výkon rodičovských práv obidvoch rodičov, t.j. tak otca ako aj matky. Dieťa má právo na svoj názor a svoje vyjadrenie, avšak je treba zohľadniť v tejto súvislosti aj práva druhého rodiča, a to matky, ktorá má záujem mať deti v starostlivosti. Nie je možné pri komplexnom vývoji maloletých prehliadať významnú úlohu matky tak z citového ako aj vzťahového vývoja. Pred okresným súdom nebolo preukázané, že by osobnú starostlivosť počas striedavej starostlivosti, ktorú vykonáva matka voči maloletým G. a Q., túto

nezvládala. Nebolo preukázané, že by okresným súdom rozhodnutá striedavá starostlivosť maloletých bola na ujmu ich práv. Sú to práve rodičia, t.j. tak matka ako aj otec maloletých detí, aby hľadali spôsoby k naplneniu zásady vyplývajúcej z Článku 18 odsek 1. Dohovoru o právach dieťaťa, keď majú obaja rodičia spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj detí. Krajský súd je toho názoru, že pre komplexný vývoj maloletého G. a Q. je dôležité, aby boli v striedavej starostlivosti tak matky ako aj otca, ktorí ako rodičia formujú ich vývoj, a to každý z nich svojím prístupom, keď matka je vo výchove na niektoré veci benevolentnejšia a otec prísnejší. Jednostranné pôsobenie len jedného rodiča nie je v záujme maloletých. Nebolo dokazovaním zistené, že by na strane matky boli tak zásadné okolnosti, pre ktoré by sa nenapĺňala striedavá starostlivosť. Nebolo možné akceptovať odvolací dôvod otca maloletých, že sa striedavá starostlivosť nenapĺňa, resp. nefunguje, ak maloletí G. a Q. strávili u otca viac dní ako u matky, pretože, ak k tomu došlo, tak podľa vyjadrenia matky z dôvodu, že rešpektovala vôľu detí, ktoré chceli čas tráviť s otcom. Okresný súd v odseku 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku vecne správne zdôraznil dôležitú úlohu matky vo výchove detí ako aj potrebu rešpektovať súdne rozhodnutie. Krajský súd dopĺňa, že už predchádzajúcim rozsudkom okresného súdu č.k. 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej maloletý G. a maloletá Q. boli zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Krajský súd zvyrazňuje, že striedavá starostlivosť rešpektuje právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, rešpektuje právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť obidvoch rodičov.

35. Krajský súd vo vzťahu k odvolaniu otca maloletých detí zvyrazňuje to, že v podstate okresný súd pri rozhodovaní napadnutým rozsudkom vychádzal z rozsudku č.k. 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.02.2023, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, keď maloletá Q. bola zverená do osobnej starostlivosti matky s oprávnením otca stretávať sa s maloletou Q. a maloletý G. a maloletá Q. boli zverení do striedavej starostlivosti oboch rodičov a súčasne sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej Q. sumou 150,- Eur mesačne a na výživu maloletého G. a maloletej Q. každému po 70,- Eur mesačne. Pri rozhodovaní napadnutým rozsudkom okresného súdu krajský súd zdôrazňuje, že od predmetného rozsudku, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, t.j. rozsudkom zo dňa 13. januára 2023, do dátumu rozhodnutia napadnutým rozsudkom zo dňa 12. apríla 2023, nenastala, nebola preukázaná taká podstatná zmena pomerov, resp. že by sa pomery otca ako povinného k výške vyživovacej povinnosti zmenili do takej miery, že by okresným súdom určené výživné už nezodpovedalo schopnostiam a možnostiam otca maloletých detí ako povinného rodiča a odôvodneným potrebám maloletých detí. Krajský súd má za to, že zverenie maloletého G. a Q. do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov bolo namieste s prihliadnutím k tomu, ak od poslednej dohody uzavretej rodičmi a schválenej rozsudkom okresného súdu č.k. 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023 do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu zo dňa 12. apríla 2023 nebola preukázaná zásadná, podstatná zmena pomerov, ktorá by mala odôvodňovať to, že by boli maloleté deti G. a Q. zverené len do osobnej starostlivosti otca.

36. Pokiaľ otec maloletých detí v odvolaní poukázal na aktuálny príjem 1.135,33 Eur oproti príjmu, na ktorý poukázal okresný súd v odseku 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku s príjmom otca 1.317,02 Eur, tak odvolací súd má za to, že nejde o výraznú finančnú disproporciu, pre ktorú by otec maloletej Q. nemal vo svojich možnostiach a schopnostiach uhrádzať okresným súdom určené výživné na maloletú Q. 150,- Eur a na maloletého G. a maloletú Q. každému po 70,- Eur mesačne, ktoré výživné navrhli a dohodli v podstate sami rodičia v konaní, ktoré predchádzalo danému konaniu, v ktorom bola rozsudkom okresného súdu 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023 schválená rodičovská dohoda. I napriek tvrdeniam otca maloletých detí o výdavku 196,- Eur mesačne, ktorý predstavuje platenie za byt, ktorý užíva matka maloletých detí a poukázanie na zdravotný stav otca, ktorý je spojený s výdavkami (po operačnom zákroku ochorenie na hepatitídu C, s tým spojená strava, lieky - poznámka krajského súdu rodičovská dohoda bola schválená rozsudkom zo dňa 13.01.2023, t.j. po operačnom zákroku 4.12.2022), je príjem otca vyšší oproti matke. V odvolacom konaní nedošlo k takej kvalifikovanej, podstatnej zmene pomerov, ktorá by sa dotkla vecnej správnosti rozsudku okresného súdu. Okresným súdom určené výživné na maloleté deti zodpovedá podľa názoru krajského súdu nielen schopnostiam a možnostiam otca maloletých detí ako povinného, ale aj potrebám maloletých detí. Krajský súd preto nezistil dôvod, pre ktorý by malo byť odvolaniu otca maloletých detí vyhovené. V podstate okresný súd rešpektoval rodičovskú dohodu aj vo výške určeného výživného, pričom oproti tejto dohode nedošlo k výraznej, podstatnej zmene pomerov, pre ktorú by nebolo možné akceptovať rozhodnutie okresného súdu o určenej výške výživného. Je zrejme krajskému súdu, že v danom konaní o rozvoze účastníkov je ex lege spojené konanie o úprave pomerov manželky k maloletým deťom na čas po rozvoze, bez

ohľadu, že už výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bol upravený v danom prípade súdom schválenou dohodou, ktorá skoršia úprava týmto súdnym rozhodnutím stráca účinnosť, čo však neznamená popretie súvislosti úprav z predchádzajúceho rozhodnutia a porovnávanie pomerov, za ktorých sa rozhodlo v skoršom rozhodnutí. Aj z dôvodu tohto prepojenia krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na predchádzajúce súdne rozhodnutie č.k. 4P/11/2022-83 zo dňa 13. januára 2023, ktorým bola schválená rodičovská dohoda.

37. Krajský súd apeluje na obidvoch rodičov maloletých detí, že ak sú medzi nimi vzťahy narušené, tak aby svoju negatívnu komunikáciu medzi sebou, vzájomné osočovanie a obviňovanie nevnášali do výchovy maloletých detí, ktorým sú obidvaja povinní vytvoriť zdravé, pokojné prostredie, resp. atmosféru a aby ich vzájomné konflikty a napádanie nezasahovali do postoja a správania sa maloletých detí voči rodičom navzájom, nevtáhovali ich do svojich rozporov.

38. Na základe uvedených zhodnotení krajský súd konštatuje vecnú správnosť rozsudku okresného súdu v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI. v spojení so závislým výrokom o trovách prvoinštančného konania podľa výroku VIII., preto bol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokových častiach potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Výroková časť I., VII. rozsudku okresného súdu nebola napadnutá odvolaním, preto v tejto časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

39. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol za aplikácie ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď v prejednávanej veci nebol dôvod postupovať podľa ust. § 54 a § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.